

Solidarność NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY
ZWIĄZEK ZAWODOWY

KRAJOWA SEKCJA

Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej
31-549 Kraków, Al. Powstania Warszawskiego 10
tel. 12 616-92-35, kom. 519-323-661

Krajowa Sekcja Pracowników Administracji
Rządowej i Samorządowej
31-549 Kraków, Al. Powstania Warszawskiego 10
solidar@um.krakow.pl

Kraków, dnia 2 lutego 2018 r.

STANOWISKO nr 1./02/2018

RADY KRAJOWEJ SEKCJI NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I SAMORZĄDOWEJ z dnia 2 lutego 2018 r.

w sprawie

projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej (PAG)

Rada Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej – biorąc pod uwagę brak otrzymania najnowszego projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej z dnia 12 stycznia 2018 r., który Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Geolog Kraju, Pan Mariusz-Orion Jędrysek skierował do Komitetu Stałego Rady Ministrów oraz brak uwzględnienia w ww. projekcie ustawy uwag Krajowej Sekcji z dnia 20 listopada 2017 r. – **opiniuje negatywnie projekt ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej z dnia 12 stycznia 2018 r.**

Projektowane przepisy drastycznie zmieniają obowiązujący system opłat z Prawa geologicznego i górniczego i w konsekwencji pozbawiają części gmin górniczych właściwego poziomu dochodów własnych z tytułu opłaty eksploatacyjnej. Proponowane przepisy w sposób wyjątkowo istotny zmniejszają Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) dochody z tytułu opłaty eksploatacyjnej. Z niezrozumiałych przyczyn projekt odbiera NFOŚiGW w całości dochody z tytułu opłaty za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, modyfikując tym samym nowy system opłat z Prawa wodnego uchwalony w roku 2017, obsługiwany obecnie przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Podstawowe wady projektu ustawy oraz jego procedowania:

1. Nie do przyjęcia jest brak odpowiedzi na istotne uwagi zgłaszane przez stronę związkową (Stanowisko Prezydium Rady Krajowej Sekcji z dnia 20 listopada 2017 r.) mimo oczekiwania wyrażonego przez Ministra-Członka Rady Ministrów, Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów p. Beatę Kempę w piśmie z dnia 21 listopada 2017 r. Zdziwienie budzi *niestandardowe* procedowanie projektu, tj. zupełny brak konsultacji publicznych.
2. Projekt doprowadzi do pozbawienia wielu gmin górniczych przychodów z opłat eksploatacyjnych, co uniemożliwi realizację zadań na rzecz mieszkańców oraz związanych z ochroną środowiska. Dlatego niezrozumiałe jest pominięcie opinii strony samorządowej, w szczególności Wspólnego Stanowiska Zarządów Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce oraz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 7 grudnia 2017 r. Jednocześnie podkreślamy, że projekt wywoła wyjątkowo negatywne skutki społeczne i finansowe, które mogą doprowadzić do wielu protestów społecznych - projekt już wzbudza liczne kontrowersje i sprzeczności ze strony środowisk samorządowych. W związku z powyższym rekomendujemy uwzględnienie zarówno Wspólnego Stanowiska Zarządów Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce oraz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów jak również Stanowiska Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP z dnia 16 stycznia 2018 r.
3. Zmiana udziału w przychodach z opłat eksploatacyjnych oraz odebranie uprawnień wierzyciela opłat doprowadzi do braku możliwości finansowania przez NFOŚiGW programów dla sektora górnictwa węgla kamiennego – które Minister Energii obecnie notyfikuje w Komisji Europejskiej. Odebranie NFOŚiGW dochodów z Prawa wodnego spowoduje brak możliwości finansowania wsparcia przeznaczonego dla rolników realizujących przedsięwzięcia służące ograniczeniu odpływu azotanów ze źródeł rolniczych. Tym samym projekt ustawy wywoła wyjątkowo negatywne i nieodwracalne skutki dla systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce.

4. Pomimo zgłoszonych przez Krajową Sekcję uwag z dnia 20 listopada 2017 r. – w projekcie ustawy nie zaproponowano regulacji zabezpieczających przed utratą pracy pracowników wykonujących obecne zadania w zakresie obsługi wierzytelności z tytułu opłat - zarówno NFOŚiGW, jak i urzędów gmin. Ponownie podkreślamy, że w projekcie ustawy należy wprowadzić przepisy sankcjonujące stosowanie art. 23¹ Kodeksu pracy.
5. Obawy budzi nierzetelna Ocena Skutków Regulacji (OSR), w szczególności wpływu projektu ustawy na sferę finansów publicznych i rynek pracy.

W związku z powyższym wnosimy o wyłączenie z projektu ustawy przepisów dotyczących zmian w systemie opłat naliczanych ustawami Prawo geologiczne i górnicze oraz Prawo wodne, wskazując jednocześnie konieczność wprowadzenia nowych regulacji w zakresie finansowania Polskiej Agencji Geologicznej, które należy poddać ponownym uzgodnieniom ze stroną społeczną oraz zainteresowanymi gminami górnictwami, NFOŚiGW oraz PGW Wodami Polskimi.

Za Radę KS PARIŚ:

Członek Prezydium Rady
Wojciech Pleciński

PRZEWODNICZĄCA
KRAJOWEJ SEKCJI
Pracowników Administracji
Rządowej i Samorządowej
Lucyna Walczykowska

Załączniki:

- Stanowisko Prezydium Rady Krajowej Sekcji PARIŚ z dnia 20 listopada 2017 r.,
- Pismo Ministra-Członka Rady Ministrów, Szefa KPRM p. Beaty Kempy z dnia 21 listopada 2017 r.

Otrzymują:

- P. Marek Kuchciński – Marszałek Sejmu RP, marek.kuchcinski@sejm.pl,
- P. Stanisław Karczewski – Marszałek Senatu RP, stanislaw.karczewski@senat.gov.pl, gms@senat.gov.pl,
- P. Mateusz Morawiecki – Prezes Rady Ministrów, mateusz.morawiecki@kprm.gov.pl, sprm@kprm.gov.pl
- P. Henryk Kowalczyk – Minister Środowiska, gabinet.polityczny.ministra@mos.gov.pl,
- P. Krzysztof Tchórzewski – Minister Energii, krzysztof.tchorzewski@me.gov.pl, sekretariatktchorzewski@me.gov.pl,
- P. Elżbieta Rafalska – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, elzbieta.rafałska@mrpips.gov.pl,
- P. Krzysztof Jurgiel – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, krzysztof.jurgiel@minrol.gov.pl
- P. Marek Gróbarczyk – Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, sekretariatmgrobarczyka@mgm.gov.pl
- P. Joachim Brudziński – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, biuroministra.BM@mswia.gov.pl, kwrist@mswia.gov.pl,
- P. Beata Kempa – Minister-Członek Rady Ministrów, beata.kempa@kprm.gov.pl,
- P. Michał Dworczyk – Sekretarz Stanu, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, michal.dworczyk@kprm.gov.pl, kontakt@kprm.gov.pl,
- P. Jacek Sasin – Sekretarz Stanu, Przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów, jacek.sasin@kprm.gov.pl,
- P. Kazimierz Kujda – Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, fundusz@nfosigw.gov.pl,
- P. Marek Niechciał – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, sp@uokik.gov.pl,
- P. Marek Olszewski – Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP, molszewski@zgwrp.pl
- P. Jacek Krywult – Przewodniczący Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, zwiazek@silesia.org.pl
- P. Tadeusz Chrószcz – Przewodniczący Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce, biuro@sggp.org.pl
- P. Piotr Duda – Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, przewodn@solidarnosc.org.pl, prezydium@solidarnosc.org.pl,
- P. Bogdan Kubiak – Z-ca Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność” ds. struktur branżowych, b.kubiak@solidarnosc.org.pl, branze@solidarnosc.org.pl,
- P. Henryk Nakonieczny – Członek Prezydium KK NSZZ „Solidarność” ds. dialogu społecznego, h.nakonieczny@solidarnosc.org.pl, sekpmez@solidarnosc.org.pl, dpsgda@solidarnosc.org.pl, kzimme@solidarnosc.org.pl,
- P. Jerzy Wielgus – Przewodniczący Sekretariatu Służb Publicznych NSZZ „Solidarność”, j.wielgus@solidarnosc.org.pl, skkm@solidarnosc.org.pl,
- P. Zbigniew Kuszlewicz – Przewodniczący Sekretariatu Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska NSZZ „Solidarność”, zkuszlewicz@wp.pl,
- P. Dariusz Łącki – Przewodniczący Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, solidarnosc.leszno@poczta.fm
- P. Kazimierz Grajcarek – Przewodniczący Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”, sgie@sgie.pl,
- P. Jarosław Grzesik – Przewodniczący Krajowej Sekcji Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność”, jar.grzesik@gmail.com, skgwk@sgie.pl,
- P. Ryszard Habryn – Przewodniczący Krajowej Sekcji Geologiczno-Wiertniczej NSZZ „Solidarność” ryszard.habryn@pgi.gov.pl,
- P. Mariusz-Orion Jędrysek – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Geolog Kraju, Pełnomocnik Rządu do Spraw Polityki Surowcowej Państwa, mmj@mos.gov.pl, mariusz.jedrysek@sejm.pl

NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY
ZWIĄZEK ZAWODOWY

KRAJOWA SEKCJA

Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej
31-549 Kraków, Al. Powstania Warszawskiego 10
tel. 12 616 97 35 kom. 519-323 661

**Krajowa Sekcja Pracowników Administracji
Rządowej i Samorządowej
31-549 Kraków, Al. Powstania Warszawskiego 10
solidar@um.krakow.pl**

Kraków, dnia 20 listopada 2017 r.

STANOWISKO nr 4/11/2017

**PREZYDIUM RADY KRAJOWEJ SEKCJI NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
PRACOWNIKÓW ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I SAMORZĄDOWEJ
z dnia 20 listopada 2017 r.**

**w sprawie
projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej (PAG)**

Prezydium Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej negatywnie opiniuje projekt ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej z dnia 14 listopada 2017 r.

Uzasadnienie:

- 1. Projekt ustawy wprowadza w błąd:** W ubiegłym roku NSZZ „Solidarność” zgłosiła uwagi do projektu ustawy z dnia 13.09.2016 r. o Polskiej Służbie Geologicznej, do których nie otrzymaliśmy jakiegokolwiek odpowiedzi. W Ocenie Skutków Regulacji (pkt 5 „Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji”) umieszczono informację, iż „Szczegółowe informacje o przebiegu konsultacji publicznych oraz opiniowania zawarto w załączonych tabelach” – jednak tabel nie załączono. Tego rodzaju działanie uznajemy za niedopuszczalne. Zaznaczyć należy, że w roku 2016 projekt zebrał wyjątkowo negatywne opinie strony społecznej. Musimy dodać, że w stosunku do zgłoszonego w roku 2016 projektu ustawy o Polskiej Służbie Geologicznej – w projekcie ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej dokonano zmiany nie tylko nazwy projektu, lecz również jego treści - w związku z powyższym jest to nowy projekt ustawy, który powinien zostać skierowany do opinii zgodnie z § 35 ust. 4 Regulaminu Pracy Rady Ministrów w związku z art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych.
- 2. Kategorie sprzeciw budzi propozycja odebrania Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) środków przeznaczonych na górnictwo.** Nie ma żadnych gwarancji, że Polska Agencja Geologiczna będzie finansować zadania z zakresu górnictwa, co może doprowadzić do wielu protestów społecznych. Wyrażamy przekonanie, że **każda ingerencja rządu w górnictwo – biorąc pod uwagę skutki – powinna być uzgadniana z partnerami społecznymi.**
- 3. Projekt ustawy nie zapewnia możliwości kontynuowania pomocy publicznej dla kopalń – co pozostaje w sprzeczności z decyzjami Komisji Europejskiej, na podstawie których Rzeczpospolita Polska uzyskała notyfikacje KE na udzielenie następującej pomocy:**
 - Decyzja Komisji z dnia 08.07.2013 r. - Zmiana pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli „Wieliczka”: wskazano - jako dopuszczalną pomoc ze środków NFOŚiGW - kwotę ponad 70 mln zł,

- Decyzja Komisji z dnia 10 czerwca 2014 r. - Pomoc na zachowanie dziedzictwa kulturowego w kopalniach węgla kamiennego „Guido” i „Królowa Luiza”: wskazano - jako dopuszczalną pomoc ze środków NFOŚiGW - kwotę w wysokości ponad 80 mln zł,
- Decyzja Komisji z dnia 18.11.2016 r. (zmieniona w roku 2017) - Pomoc dla sektora górnictwa węgla kamiennego na lata 2015-2018. W decyzji wyrażono zgodę na udzielenie przez NFOŚiGW pomocy Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. w wysokości ponad 200 mln zł.

Kwoty ujęte w decyzjach Komisji Europejskiej, które zostały jeszcze do wykorzystania, stanowią łącznie **ponad 300 mln zł**, w latach 2018, 2019 i 2020. Ujmując dodatkowo notyfikację w trakcie uzgodnień - szacowana kwota wynosi **ponad 700 mln zł**.

Warto zauważyć, że w przypadku proponowanej w projekcie ustawy drastycznego ubytku wpływów do NFOŚiGW z opłat eksploatacyjnych prawdopodobne jest, że **decyzje nie zostaną zrealizowane z powodu braku środków**.

W związku z powyższym wnosimy o wydanie opinii przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie zgodności zamierzeń PAG, dotyczących udzielania dotacji i pożyczek z regulacjami odnoszącymi się do pomocy publicznej.

4. Trudne do zrozumienia są powody odebrania NFOŚiGW oraz gminom uprawnień wierzyciela i organu podatkowego w zakresie opłat z Prawa geologicznego i górnictwa, a także celu przekazania wiarygodności NFOŚiGW za okres od 2002 r. Tego rodzaju radykalne działania **wymagają dokonania analizy pod kątem systemu opłat, procesu ich naliczania, kontroli, egzekwowania i ścisłości.**

Zbyt ryzykowna ingerencja w dotychczasowy wieloletni i sprawdzony system przekazywania opłat dla wierzycieli może w konsekwencji doprowadzić do jego rozszkalenia i utraty kontroli nad dokonywanymi przez przedsiębiorców opłatami.

Należy podkreślić, że w wyniku przejęcia przez Polską Agencję Geologiczną uprawnień wierzyciela i organu podatkowego w zakresie opłat eksploatacyjnych - ze względu na konieczność obsługi spraw w całym kraju - **nastąpi poważna rozbudowa administracji na szczeblu centralnym**. Tego rodzaju rozwiązanie musi budzić zdziwienie ze względu na tendencje do decentralizacji administracji na możliwie najbliższym przedsiębiorcom szczeblu lokalnym. Ponadto, zmieniony zostanie system przekazywania opłat: obecnie przedsiębiorca przekazuje opłatę bezpośrednio na rachunek bankowy gminy, na terenie której prowadzi eksploatację złoża - natomiast projekt przewiduje, że wpłaty będą dokonywane na rachunek Agencji, która następnie przekaże wpłatę na rachunek gminy.

Oznacza to wprowadzenie dodatkowego, zupełnie niepotrzebnego szczebla w przekazywaniu opłat i w konsekwencji kolejną potrzebę zwiększenia administracji.

5. **Projekt ustawy wprowadza w błąd:** W Ocenie Skutków Regulacji (pkt. 6 „Wpływ na sektor finansów publicznych” - w rubryce „Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian”): z informacji dotyczących NFOŚiGW wynika, że projekt wpłynie w sposób pozytywny na NFOŚiGW z uwagi na saldo – co nie jest możliwe przy zakładanej utracie przychodów. Tego rodzaju informacje uznać należy za manipulowanie danymi dotyczącymi likwidacji wielu zadań – co musi skutkować radykalnym zmniejszeniem wydatków.

Zaproponowane w projekcie ustawy nowe rozwiązania prawne, drastycznie ograniczające wielomiliardowe przychody NFOŚiGW - budzą zdecydowany sprzeciw.

Takie działania spowodują paraliż Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej poprzez uniemożliwienie mu wspierania strategicznych zadań publicznych, zaś likwidacja zadań NFOŚiGW doprowadzi do likwidacji wielu stanowisk pracy.

6. **Szczególnie niepokojące jest pominięcie w projekcie ustawy pracowników wykonujących obecne zadania** – brakuje przepisów skutecznie zabezpieczających pracowników przed utratą pracy: powstają pytania dotyczące przejścia pracowników NFOŚiGW do nowo powołanej instytucji oraz dotyczące pracowników urzędów gmin, którzy dotychczas obsługiwali opłaty eksploatacyjne.

Uważamy, że w projekcie ustawy należy wprowadzić przepisy sankcjonujące stosowanie art. 23¹ Kodeksu pracy.

7. Projekt przewiduje nowelizację przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska. W „Uzasadnieniu” do projektu - na stronie 21 - Ustawodawca wskazuje, że zmiany w ustawie Prawo ochrony środowiska wynikają z potrzeby zapewnienia możliwości finansowania ze środków NFOŚiGW programów rządowych.

Zapis ten jednak należy uznać za irracjonalny w kontekście drastycznego zmniejszenia przychodów NFOŚiGW, zgodnie z pkt 5 Stanowiska.

8. Projekt przewiduje nowelizację przepisów ustawy Prawo wodne. Jednak ingerencja w nowe Prawo wodne jest niezrozumiała – w roku bieżącym w procesie procedowania tej ustawy uczestniczyli przedstawiciele NSZZ „Solidarność” – omawiano m.in. istotną rolę NFOŚiGW w zakresie wdrażania Dyrektyw Europejskich. Powstaje pytanie o cel projektowanej ustawy o PAG, tj. czy wprowadzane przez nią zmiany nie mają na celu wzrostu opłat za odprowadzanie ścieków, które w 50% miałyby być wpłacane do Polskiej Agencji Geologicznej?

9. Projekt ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej w art. 36 pkt 7 lit. d w całości uchyla przepisy art. 162 ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Art. 4 projektu ustawy wykonywanie zadań państwa w dziedzinie geologii w sposób kompleksowy powierza Polskiej Agencji Geologicznej. Nowa instytucja wyposażona została również w środki finansowe na realizację ustawowych obowiązków. W związku z powyższym pozostawione w dyspozycji środki z NFOŚiGW powinny w całości zostać przeznaczone na finansowanie potrzeb górnictwa służących ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobywania kopalin i likwidacji zakładów górniczych.

W „Uzasadnieniu” do projektu - na stronie 22 - wskazane jest, że przekazanie środków NFOŚiGW zgromadzonych z tytułu opłat, o których mowa w dziale VII ustawy Prawo geologiczne i górnicze, związane jest z koniecznością zapewnienia ciągłości finansowania prac służb geologicznych i hydrogeologicznych – nie jest zatem zrozumiałe, dlaczego NFOŚiGW miałyby przekazać środki zgromadzone na zobowiązaniu wieloletnim *górnictwo* na ten cel, skoro do tej pory służby te były finansowane w ramach zobowiązania wieloletniego *geologia*.

Należy podkreślić, że projekt ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej ingeruje wyjątkowo negatywnie w działalność NFOŚiGW i realizowane zadania publiczne.

Przyjęcie propozycji zawartych w projekcie ustawy radykalnie obniży możliwość dalszego finansowania strategicznych dla kraju przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Wpłyne również negatywnie w zakresie udzielania pomocy dla górnictwa.

W związku z powyższym Prezydium Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej negatywnie opiniuje projekt ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej oraz wnosi o interwencję w celu zapobieżenia negatywnym skutkom projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej dla systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Za Prezydium Rady KS PARiS:

Członek Prezydium Rady

Wojciech Pleciński
Wojciech Pleciński

PRZEWODNICZĄCA
KRAJOWEJ SEKCJI
Pracowników Administracji
Rządowej i Samorządowej

Lucyna Walczykowska

Otrzymują:

- P. Marek Kuchciński – Marszałek Sejmu RP,
marek.kuchcinski@sejm.pl,
- P. Stanisław Karczewski – Marszałek Senatu RP,
stanislaw.karczewski@senat.gov.pl, gms@senat.gov.pl, s.karczewskibiuro@wp.pl, secretary.general@senat.gov.pl,
- P. Mateusz Morawiecki – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju i Finansów,
mateusz.morawiecki@mr.gov.pl, sekretariatMMorawieckiego@mr.gov.pl
- P. Jan Szyszko – Minister Środowiska,
mjs@mos.gov.pl, gabinet.polityczny.ministra@mos.gov.pl,
- P. Krzysztof Tchórzewski – Minister Energii,
krzysztof.tchorzewski@me.gov.pl, sekretariatktchorzewski@me.gov.pl, anna.margis@me.gov.pl, michal.rospedek@me.gov.pl,
- P. Elżbieta Rafalska – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
elzbieta.rafalska@mrpips.gov.pl, info@mrpips.gov.pl,
- P. Mariusz Błaszczak – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
biuroministra.BM@mswia.gov.pl, kwrist@mswia.gov.pl,
- P. Beata Kempa – Minister-członek Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
beata.kempa@kprm.gov.pl, beata.kempa@sejm.pl, kontakt@kprm.gov.pl,
- P. Kazimierz Kujda – Prezes Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
fundusz@nfosigw.gov.pl,
- P. Marek Niechciał – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
sp@uokik.gov.pl,
- P. Piotr Duda – Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
przewodn@solidarnosc.org.pl, prezydium@solidarnosc.org.pl,
- P. Bogdan Kubiak – Z-ca Przewodniczącego KK NSZZ „Solidarność” ds. struktur branżowych,
b.kubiak@solidarnosc.org.pl, branze@solidarnosc.org.pl,
- P. Henryk Nakonieczny – Członek Prezydium KK NSZZ „Solidarność” ds. dialogu społecznego,
h.nakonieczny@solidarnosc.org.pl, sekiprez@solidarnosc.org.pl, dpsgda@solidarnosc.org.pl, kzimme@solidarnosc.org.pl,
- P. Jerzy Wielgus – Przewodniczący Sekretariatu Służb Publicznych NSZZ „Solidarność”,
j.wielgus@solidarnosc.org.pl, skkm@solidarnosc.org.pl,
- P. Zbigniew Kuszlewicz – Przewodniczący Sekretariatu Zasobów Naturalnych i Ochrony Środowiska NSZZ „Solidarność”,
zkuszlewicz@wp.pl,
- P. Kazimierz Grajcarek – Przewodniczący Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność”,
sgie@sgie.pl,
- P. Jarosław Grzesik – Przewodniczący Krajowej Sekcji Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność”,
jar.grzesik@gmail.com,
- P. Ryszard Habryn – Przewodniczący Krajowej Sekcji Geologiczno-Wiertniczej NSZZ „Solidarność”,
ryszard.habryn@pgi.gov.pl,
- P. Mariusz-Orion Jędrysek – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny Geolog Kraju, Pełnomocnik Rządu do Spraw Polityki Surowcowej Państwa,
mmj@mos.gov.pl, mariusz.jedrysek@sejm.pl,

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
MINISTER - CZŁONEK RADY MINISTRÓW

Beata Kempa

Warszawa, dnia 21 listopada 2017 r.

SPRM.216.5.7.2017.JG

~~Pan
Jan SZYSZKO
Minister Środowiska~~

Bratnowny Janie eluminate,

w załączeniu przekazuję, według kompetencji, skierowane m.in. do mnie stanowisko Prezydium Rady Krajowej Sekcji NSZZ „Solidarność” Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej z dnia 20 listopada 2017 r. w sprawie *projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej.*

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi Zainteresowanym, z kopia do wiadomości Sekretariatu Prezesa Rady Ministrów.

*Łączę wyrazami pozdrawiam,
Kemp*

Do wiadomości:

Pan Henryk Kowalczyk, Minister-Członek Rady Ministrów
Przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów

Pani Lucyna Walczykowska, Przewodnicząca Krajowej Sekcji Pracowników Administracji Rządowej i Samorządowej

**Wspólne Stanowisko
Zarządów
Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce
oraz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 7 grudnia 2017 r.**

w sprawie: **projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej**

Zarządy Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce oraz Śląskiego Związku Gmin i Powiatów protestują przeciwko zawartym w art. 36 projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej propozycjom zmian w art. 141 ustawy Prawo geologiczne i górnicze w zakresie opłaty eksploatacyjnej. W szczególności negatywnie oceniamy propozycję nowego brzmienia ust. 3 tego artykułu, jak i pominięcie ust. 1a w obecnie obowiązującym brzmieniu ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Zarządy Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce i Śląskiego Związku Gmin i Powiatów stwierdzają, że przygotowany przez Ministerstwo Środowiska projekt ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej z dn. 14 listopada 2017 r. oznacza *de facto* powrót do wielu rozwiązań zawartych w projekcie ustawy przygotowanej przez to samo Ministerstwo w październiku 2016 r. pod nazwą „ustawa o Polskiej Służbie Geologicznej”. Poprzedni projekt doczekał się wielu negatywnych opinii ze strony licznych instytucji opiniujących.

Szczególne zastrzeżenia gmin górniczych budzi proponowane brzmienie art. 141 ust. 3 Prawa geologicznego i górniczego, które ogranicza przychód szeregu gmin z opłaty eksploatacyjnej, o następującej treści: „Łączna roczna wysokość dochodów gminy z tytułu przekazania wpływów, o których mowa w ust. 1, nie może być wyższa niż 500 zł na jednego mieszkańca gminy. Nadwyżka ponad tę kwotę stanowi dochód Polskiej Agencji Geologicznej”. Już wstępne analizy i symulacje przeprowadzone przez Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce w roku 2016 wykazały, że wbrew twierdzeniom projektodawcy nie tylko gminy miedziowe i z obszaru eksploatacji węgla brunatnego utracą dochody w wysokości milionów złotych; ten sam skutek dotknie również liczne gminy górnicze usytuowane na terenach wydobywania węgla kamiennego. Projektowane rozwiązania budzą wątpliwości z punktu widzenia zgodności z Konstytucją RP (zwłaszcza art. 167 ust. 1 oraz ust. 4).

W świetle załącznika nr 4 do Oceny Skutków Regulacji, opracowanego w związku z aktualnym projektem ustawy, który zawiera oszacowanie utraconych dochodów 15 gmin górniczych z tytułu zastosowania mechanizmu górnego limitu wysokości opłaty eksploatacyjnej, gmina Chełm Śląski (woj. śląskie) utraci 33% dochodów z tego tytułu (w liczbach bezwzględnych ok. 1,5 mln zł), gmina Markłowice (woj. śląskie) utraci 35%

dochodów z tego tytułu (w liczbach bezwzględnych prawie 1,5 mln zł), a gmina Puchaczów (woj. lubelskie) utraci 45% dochodów z tego tytułu (w liczba bezwzględnych 2,22 mln zł). Warto przy tym zauważyć, że gminy znajdujące się w obszarze wydobywania innych kopalin utracą nawet 80% - 90% dochodów z tego tytułu.

Na stronie 19 uzasadnienia do projektu ustawy ustawodawca zapewnia, że „należy zauważyć, że wszystkie gminy będą miały w dalszym ciągu zapewniony 60-procentowy udział we wpływach z tytułu opłaty eksploatacyjnej.”. Stwierdzamy, iż sformułowanie to jest nierzetelne, bowiem art. 141 ust. 1 ustawy Prawo geologiczne i górnicze w brzmieniu proponowanym przez projekt zawiera co prawda odniesienie do 60% udziału we wpływach, jednak jest to jedynie pierwszy element mechanizmu naliczania wysokości tej opłaty na rzecz gminy, podczas gdy drugi element tego mechanizmu, tj. zastosowanie limitu 500 zł na mieszkańca gminy górniczej powoduje znaczne zmniejszenie dochodu części tych gmin.

Należy przy tym zwrócić uwagę, iż przyjęcie wysokości „500 zł opłaty na mieszkańca” sprawia wrażenie absolutnie dowolnie wybranej kwoty. Dokumenty dołączone do projektu ustawy nie wyjaśniają na podstawie jakich przesłanek i obliczeń została przyjęta ta kwota jako limit wysokości opłaty eksploatacyjnej, którą będzie efektywnie otrzymywała gmina. Nie jest podany również precyzyjny mechanizm określania liczby mieszkańców gminy, a w szczególności nie jest jasne na jaki dzień ma być podana liczba mieszkańców i co oznacza wyrażenie „liczba mieszkańców gminy”. Sprecyzowanie tych postanowień ma istotny wpływ na wysokość środków finansowych, które gminy utracą z tytułu obniżonej opłaty eksploatacyjnej.

Uważamy, iż pokrywanie kosztów działania Polskiej Agencji Geologicznej kosztem utraty dochodów gmin jest niesprawiedliwe, zwłaszcza w wypadku gmin *stricto* eksploatacyjnych, tj. takich, w których główną formą działalności gospodarczej jest eksploatacja górnicza, gdzie nie jest zlokalizowana siedziba czy majątek macierzystej kopalni (zatem w gminach tych nie jest generowany z tytułu eksploatacji podatek od nieruchomości w znaczącej wysokości), a także rzadko rozwijają swoją działalność inwestorzy zewnętrzni, ze względu na negatywne konsekwencje eksploatacji górniczej. Jednocześnie na terenie tych gmin mieszkańcy odczuwają wszelkie niedogodności związane ze szkodami górniczymi, czy intensywnym transportem wydobytej kopaliny oraz składowaniem odpadów poeksploatacyjnych. Przypominamy, że opłata eksploatacyjna jest zatem swoistą rekompensatą dla społeczności lokalnej, uzyskiwaną z tytułu utracenia – niejednokrotnie na dziesiątki lat – możliwości pozyskiwania alternatywnych źródeł dochodów własnych. Rozwiązanie to może także negatywnie nastrojać społeczności lokalne, na których obszarze dokonuje się wydobywanie kopalin, do kontynuacji procesów eksploatacji górniczej. Już obecnie, w wyniku stosowanych w praktyce w ostatnich kilkunastu latach sposobów rozliczania z mieszkańcami odszkodowań z tytułu szkód górniczych powodowanych w lokalach mieszkalnych i budynkach, aktualne nastawienie większości mieszkańców gmin górniczych do wznawiania lub kontynuowania eksploatacji górniczej jest wysoce nieprzychylnie.

Zwracamy także uwagę na kolejny uszczerbek w przychodach samorządowych wynikający z ewentualnego uchwalenia projektowanej ustawy, mianowicie z zamiaru usunięcia z obecnego brzmienia art. 141 ustawy Prawo geologiczne i górnicze ust. 1a, który przewiduje, iż wpływy z tytułu opłat w zakresie węglowodorów stanowią w 15% dochód powiatu. Proponowane w projekcie ustawy brzmienie tego artykułu nie przewiduje zachowania tego ustępu; nigdzie też nie przewiduje się rekompensaty powiatom z tytułu utraconych dochodów.

W związku z powyżej przedstawionymi argumentami Zarządy Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce i Śląskiego Związku Gmin i Powiatów negatywnie opiniują omówione rozwiązania zawarte w projekcie ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej w zaproponowanej przez Ministerstwo Środowiska w połowie listopada br. wersji. Zarówno w przypadku pierwszego projektu przygotowanego w październiku 2016 r. jak i obecnego, w świetle nam znanych faktów nie uznano za stosowne skonsultowanie jego treści z przedstawicielami organizacji samorządowych, jak również z gminami górniczymi. Ze względu na znaczenie tego projektu, a w szczególności fakt iż przewiduje on poważną nowelizację pięciu ustaw (w tym ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych), wnosimy o przeprowadzenie dobrze zaplanowanych (z punktu widzenia przeznaczonego czasu i powagi potraktowania partnerów samorządowych) konsultacji. W imieniu obu stowarzyszeń deklarujemy ze swojej strony chęć organizacji spotkania z przedstawicielami Ministerstwa Środowiska po przeprowadzeniu uzgodnień międzyresortowych, poświęconego projektowi ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej.

Krystyna Siejna

Zastępca Przewodniczącego

Śląskiego Związku Gmin i Powiatów

Tadeusz Chrószcz

Przewodniczący Zarządu

Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce

Stanowisko Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

w sprawie

projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej
(projekt z dnia 14 listopada 2017 roku,
numer z wykazu prac Rządowego Centrum Legislacji UD118)

Dostrzegając ważkość prac prawodawczych nad istotnym zagadnieniem szeroko rozumianej polityki surowcowej kraju, Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej (dalej jako Zarząd ZGWRP)

wyraża negatywne stanowisko

w sprawie: rządowego projektu ustawy o Polskiej Agencji Geologicznej (dalej: **Projekt**),
w zakresie, w jakim projekt ten w art. 36 pkt 6 zmieniając art. 141 i 142 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, modyfikuje dotychczasowy sposób oraz zakres poboru opłaty eksploatacyjnej, **pozbawiając gminy – w znaczącym zakresie – dochodów własnych z tytułu tej opłaty.**

W ocenie Zarządu ZGWRP Projekt (w obecnym brzmieniu) narusza w pierwszej kolejności mającą umocowanie w art. 167 Konstytucji RP **zasadę samodzielności finansowej jednostek samorządu terytorialnego**, wyrażającą się w szczególności zakazem pozbawiania samorządu terytorialnego dochodów własnych, bez jednoczesnych zmian w zakresie jego zadań. Kwestie te szczegółowo rozwija załączona do niniejszego stanowiska ekspertyza.

Podkreślić dodatkowo należy, że organy władzy centralnej są wyposażone w daleko idącą swobodę w kształtowaniu ustroju administracji geologicznej i w określaniu sposobu realizacji zadań państwa w zakresie geologii. **Dokonywanie zmian w tym zakresie nie może jednak być finansowane z uszczuplenia dochodów własnych JST.** Nie budzą zrozumienia strony samorządowej argumenty wskazujące na możliwość zwiększenia nakładów na poszukiwanie nowych złóż, które mogą przyczynić się do rozpoczęcia działalności górniczej na terenie gmin, w których taka działalność dotychczas nie była prowadzona (co wpłynie na możliwość zwiększenia przez te gminy wpływów z podatków i opłat). Wskazane gminy znajdują się bowiem w takiej samej sytuacji jak gminy, na terenie których obecnie prowadzone jest wydobywanie. Dodatkowe wpływy z podatków i opłat (przy zakładanym podziale dochodów z opłaty eksploatacyjnej) mogą być niewystarczające do sfinansowania zwiększonych kosztów realizacji zadań własnych związanych z wpływem działalności górniczej. Warto przy tym podkreślić, że kwestie te mają bardzo istotny wpływ na stosunek

lokalnej społeczności do lokalizacji inwestycji górniczych, który może oznaczać utrudnienie, a niekiedy wręcz uniemożliwienie realizacji tych inwestycji. Takie sygnały płyną do Zarządu ZGWRP od gmin członkowskich, na terenie których w ostatnim czasie odkryto nowe złoża, a które swój aprobatywny stosunek do eksploatacji (i poparcie mieszkańców dla niej) budowały na kalkulacji dochodów własnych wynikających z dotychczasowych przepisów w tym zakresie.

Jednocześnie podnieść należy, że Projekt narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego (w tym jej zasady składowe: przyzwoitej legislacji i ochrony praw nabytych / interesów w toku), pozbawiając tzw. gminy górnicze części dochodów z tytułu opłaty eksploatacyjnej, w sposób zupełnie arbitralny, w trakcie okresu eksploatacji złóż i związanej z tym ingerencji w środowisko, w sposób godzący w trwające i zamierzone działania gmin na rzecz tworzących je wspólnot samorządowych, a podyktowane koniecznością niwelacji negatywnych skutków działalności górniczej. W ocenie Zarządu ZGWRP, z tych względów Projekt w obecnym brzmieniu (z 14 listopada 2017 r.) wymaga – we wskazanym zakresie – modyfikacji i **rezygnacji z ograniczenia omawianych dochodów własnych gmin.**

Uszczegóławiając powyższe uwagi Zarząd ZGWRP pragnie podkreślić, że projektodawcy winni uwzględnić szczególną charakterystykę zadań realizowanych przez gminy, na terenie których prowadzona jest eksploatacja. Górniczy charakter gmin wpływa bezpośrednio na sposób oraz koszt realizacji zadań publicznych m.in. w zakresie:

- **prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych** (wodociągi, kanalizacja, drogi), a także bieżącego utrzymania tej infrastruktury. Na terenie gmin górniczych trwałość infrastruktury zagrożona jest przez powstawanie osuwisk, osiadanie powierzchni terenu na skutek odwodnienia, czy wstrząsy sejsmiczne. Istotnym czynnikiem kosztotwórczym, kształtującym ponadstandardowe potrzeby na terenie gmin górniczych, pozostaje również wysoki stopień rozproszenia poszczególnych mieszkańców – co skutkuje wyższymi kosztami w mniejszych i mniej zaludnionych gminach, co ma szczególnie istotne znaczenie w kontekście przyjętego w projekcie rozwiązania,
- **ochrony środowiska, przyrody i gospodarki wodnej** (ponoszenie nakładów wynikających z obniżenia poziomu wód gruntowych, wysychania stawów, rzek, rowów, usychania roślinności, pylenia czy składowania odpadów towarzyszących wydobywaniu),
- **ochrony zdrowia** (charakter działalności górniczej powoduje, że najbardziej dotkliwe skutki – uciążliwości wymagające kompensaty – dotyczą sfery ochrony zdrowia, co zmusza gminy górnicze do podejmowania szeregu specjalnych programów zdrowotnych adresowanych do różnych grup społecznych i zawodowych),
- **kultury i sportu** (gminy górnicze ze względu na niższe bądź ograniczone walory przyrodnicze, zmuszone są do zwiększania nakładów na infrastrukturę sportową i organizację kultury),
- **ładu przestrzennego** (sporządzanie dokumentów z zakresu utrzymania ładu przestrzennego w gminie górniczej wymaga nie tylko optymalnej realizacji zamierzeń co do przeznaczenia poszczególnych terenów, ich rekultywacji, lecz także zapewnienia porządku publicznego, bezpieczeństwa państwa oraz realizacji potrzeb ochrony środowiska i z pewnością wymaga wyższego stopnia przygotowania organizacyjnego gminnego aparatu administracyjnego).

Z wymienionych powyżej okoliczności wynika niezbicie, że realizacja zadań własnych gmin górniczych wymaga **ponadstandardowych nakładów finansowych i organizacyjnych**, których ponoszenie jest konieczne także ze **względów demograficznych (przeciwdziałanie wyludnieniu)**. Istnieje oczywista zależność między wysokością wpływów z opłaty eksploatacyjnej a możliwością realizowania nałożonych na gminę zadań własnych. Każdorazowe ograniczenie wpływów tytułem opłaty eksploatacyjnej wiąże się z pogorszeniem sytuacji mieszkańców gminy. Gminy górnicze nie są w stanie realizować efektywnie **ponadstandardowych** potrzeb wspólnoty samorządowej w oparciu o dochody bieżące innego rodzaju (**niż dochody własne z opłaty eksploatacyjnej**). Dlatego właśnie każdorazowe ograniczenie wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej związane musi być z obniżeniem standardu realizacji zadań publicznych. Sytuacja taka bez zagwarantowania gminom jakichkolwiek rekompensat finansowych jest w opinii Zarządu ZGWRP niedopuszczalna. Dochodzi bowiem do „**zmiany reguła w trakcie gry**”. W momencie podejmowania decyzji o wsparciu rozpoczęcia działalności wydobywczej na terenie gminy, zakładany okres jej prowadzenia stanowił pewien horyzont czasowy, który pozwalał lokalnym społecznościom na ocenę całokształtu skutków (w szczególności finansowych) dla wspólnoty samorządowej związanych z taką działalnością. Przy znaczącej różnicy w kompensacji w dochodach własnych gmin związanej z podjęciem i realizacją działalności wydobywczej, **akceptacja społeczna dla tego rodzaju inwestycji mogłaby być mniejsza, bądź mogłoby jej w ogóle nie być** (w tym Zarząd ZGWRP dopatruje się naruszenia interesów w toku, bowiem zmiana dochodów własnych JST godzi w trwające i zamierzone działania gmin na rzecz tworzących je wspólnot samorządowych, a podyktowane koniecznością niwelacji negatywnych skutków działalności górniczej).

Podnieść należy także przejściowy charakter eksploatacji. Gminy górnicze muszą przy realizacji swoich zadań i w prowadzonej działalności inwestycyjnej uwzględniać to, że złoża ulegną wyczerpaniu, co stwarza potrzebę konsekwentnego budowania „pozagórniczego” potencjału gmin (zachęty dla przedsiębiorców, dbałość o promocję i wizerunek, prowadzone inwestycje w infrastrukturę). Z tego też względu (z uwagi na perspektywę czasową określoną czasem eksploatacji złoża) dla realizacji postulatu pewności prawa, **zakres wpływów z opłaty eksploatacyjnej winien być nienaruszony, ewentualnie jego zmniejszenie nie powinno pozostawać bez stosownej rekompensaty**. Warto podkreślić, że wieloletnie prognozy finansowe gmin górniczych uwzględniają szereg inwestycji, których realizacja zakładana była w oparciu o środki pochodzące z opłat eksploatacyjnych, w części przeznaczanych na spłatę kredytów i pożyczek mających finansować te inwestycje. W opinii Zarządu ZGWRP omawiany projekt ustawy nie może zostać zaakceptowany, w zakresie w jakim zupełnie abstrahuje od podjętych przez gminy górnicze, w zaufaniu do ustawodawcy, działań inwestycyjnych, których powodzenie na skutek ograniczenia wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej stanie pod znakiem zapytania.

Oprócz poważnych wątpliwości merytorycznych związanych ze specyfiką funkcjonowania gmin górniczych, komentowany projekt regulacji, wzbudza także szereg obaw dotyczących zagwarantowania realizacji postulatów przyzwoitej legislacji. W tym zakresie Zarząd ZGWRP pragnie zwrócić uwagę, że projektodawca w sposób zupełnie arbitralny ustalił sposób ograniczenia wpływów gmin z tytułu opłat eksploatacyjnych. Kryterium osobowe nie stanowi obiektywnej miary ekwiwalentu opłaty eksploatacyjnej. Wprowadzenie w projektowanej regulacji nowego brzmienia art. 141 ust. 1c ustawy Prawo geologiczne i górnicze nie zostało

przez projektodawcę w żaden sposób uzasadnione. **Nie jest zatem jasne dlaczego łączna wysokość dochodów gminy z tytułu opłaty eksploatacyjnej nie może być wyższa niż 500 zł na jednego mieszkańca gminy?** Sytuacja taka jest wysoce niekorzystna zwłaszcza dla małych gmin, których liczba mieszkańców nie jest wysoka. W porównaniu do gmin, których liczba mieszkańców jest wyższa, pozostają one w gorszej sytuacji finansowej, mimo, iż wielkość wydobycia i jego wpływ na zwiększone koszty realizacji zadań własnych i konieczne działania infrastrukturalne nie są bezpośrednio związane z liczbą ludności (niekiedy niska gęstość zaludnienia jest dodatkowym czynnikiem negatywnie wpływającym na możliwość realizacji przez gminę nakładów infrastrukturalnych zwiększonych wskutek działalności górniczej). Z tego punktu widzenia dotychczasowe rozwiązanie w zakresie podziału wpływów z opłaty eksploatacyjnej nie budzi zastrzeżeń. Dodać należy, że przywołane okoliczności znajdują potwierdzenie w ocenie skutków regulacji dotyczącej Projektu – tabela z kalkulacją skutków finansowych pokazuje **zupełną przypadkowość skutków finansowych projektowanej zmiany dla poszczególnych gmin**. Należy także zauważyć, że - niezależnie od samej zasadności wprowadzanego ograniczenia udziału gminy we wpływach z opłaty eksploatacyjnej - nie przewidziano żadnego mechanizmu jego waloryzacji.

Ponadto Zarząd ZGWRP pragnie podkreślić, że w projektowanej regulacji nie wspomina się o jakimkolwiek sposobie ustalania wielkości liczby mieszkańców zamieszkujących daną gminę. W szczególności nie jest jasnym: kto, w jaki sposób, i na jaki moment ustalać ma liczbę mieszkańców zamieszkujących określony teren. Praktyka, według której próbuje się pozbawić gminy górnicze wpływów z tytułu opłaty eksploatacyjnej nie pozostaje w zgodzie z postulatem pewności, jasności oraz określoności prawa. Podkreślić należy, że wartości te składają się na postulat **przyzwoitej legislacji, którego omawiany projekt w aktualnym brzmieniu nie spełnia**.

O fragmentarycznym uregulowaniu kwestii ograniczenia opłaty eksploatacyjnej dla gmin górniczych świadczy również zupełny brak refleksji nad skutkami utraty dochodów przez gminy górnicze. Projektodawca abstrahuje nie tylko od ryzyka pozbawienia możliwości realizacji zadań własnych gmin górniczych, ale nie dostrzega również wielu innych zagadnień, na które pośredni wpływ będzie miało uchwalenie regulacji w aktualnym brzmieniu. Mowa tu m.in. o **części wyrównawczej subwencji ogólnej, którą wpłacają do budżetu państwa m.in. gminy górnicze**. Aktualny system obliczania tej wartości opiera się na kalkulacji historycznej. Oznacza to, że kwota jaką w przyszłości wypłacać będą gminy górnicze w związku z częścią wyrównawczą subwencji ogólnej, kalkulowana będzie w oparciu o wpływy m.in. z tytułu opłaty eksploatacyjnej przed ograniczeniem jej wielkości. **Gminy górnicze odczują zatem skutki komentowanej regulacji podwójnie** – po raz pierwszy z tytułu samego ograniczenia wpływów z opłaty, następnie wypłacając tzw. „janosikowe” kalkulowane w istocie w oparciu o zawyżone dane na temat kondycji finansowej gminy, co może mieć drastyczny wpływ nie tylko na przyjęte w ustawie o finansach publicznych wskaźniki, ale także na bieżącą płynność finansową (i możliwość zapewnienia wkładu własnego przy realizacji projektów z dofinansowaniami ze środków UE).

Brak pochylenia się w toku prac legislacyjnych nad sygnalizowanymi kwestiami natury systemowej wskazuje, że Projekt w analizowanym brzmieniu **nie może zostać uchwalony**.

Należy wspomnieć, iż Projekt – mimo wynikającego z przepisów obowiązku – nie został zaopiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, z przyczyn leżących po stronie rządowej.

Zważając na podniesione w niniejszym piśmie okoliczności Zarząd ZGWRP raz jeszcze pragnie wyrazić głębokie obawy związane z jakością projektowanej regulacji i w związku z tym podkreślić swoje **zdecydowanie negatywne** stanowisko w zakresie możliwości jej przyjęcia w aktualnym brzmieniu.

W załączeniu do niniejszego pisma Zarząd ZGWRP przedstawia ekspertyzę Dr Krystian Ziemiński & Partners Kancelarii Prawnej sp.k. wskazującą na niezgodność Projektu z Konstytucją RP.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski

Poznań, dnia 16 stycznia 2018 r.